

מקץ שבע שנים תעשה שמיטה. וזה דבר השמיטה:
 שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו, לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמיטה לה' (...)
 השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר: קרבה שנת השבע, שנת השמיטה, ורעה עינך
 באחין האביון ולא תתן לו, וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא. נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתן
 לו, כי בגלל הדבר הזה, יברכך ה' אלהיך, בכל מצעך, ובכל משלח ידך.
 (דברים טו, א, ב, ט-י)

תור לחלוקת מזון בתקופת הצנע

- הפסוקים עוסקים בשמיטת כספים. נסו להסביר בלשונכם את המתואר בפסוקים.
- מיהו "בעל משה ידו"? מה פירוש הביטוי "לא יגוש"?
- שימו לב למעגלי ההתייחסות בפסוקים. מה הם מביעים לדעתכם?
- ממה התורה חוששת? תארו את הסיטואציה.
- איזה ערך עומד ביסוד המצווה? האם הוא נראה לכם ראוי?
- האם אתם יכולים לחשוב על דרכים אחרות למימוש ערך זה?
- על מי השמיטה מגנה?

זאב ד'בוטינסקי, מגדולי ההוגים הציונים, טען שאחד מאבות היסוד של המדינה צריך להיות רעיון היובל (שנת היובל היא השנה שבאה לאחר שבע שמיטות, ובה מיוצגים ערכי השמיטה באופן עמוק ונרחב אפילו יותר משנת השמיטה):

בטלים החובות... המשועבד נעשה בן חורין; שוב מתכונן שיווי משקל; התחילו במשחק מראשיתו, עד להפיכה חדשה... רעיון זה מושגת בבירור על האמונה, שחופש התחרות הכלכלית הוא מן היסודות האיתנים שבחיי אדם. ייאבקו נא בני אדם, יפסידו ויזכו.
 מן הצורך רק לרפד את דירת ההתגוששות בדשא רך, למען לא ייחבל הנופל חבלה מכאיבה מדיי: 'ריפוד' זה, הרי אלה יום השבת, פאת שדה, מעשר, כל אותם האמצעים הרבים והשונים אשר בעזרתם שוקדת המדינה למנוע את האפשרות שיהא הניצול מגיע עד כדי מציצת דם, והעוני – עד כדי חוסר כל. ומפרק לפרק נשמעת בדירה שריקת השופט: המנצחים והמנוצחים חוזרים אל המקום, ששם התחילו במאבקם, וניצבים בשורה אחת שכם אל שכם. ומפני כל דווקא, שהמאבק עתיד להימשך. לו הייתי מלך, מחדש הייתי את פני ממלכתי על יסוד הרמז שבמקרא.
 (זאב ד'בוטינסקי, כתבים, חלק ט, אומה וחברה, עמ' 173-180)

- כיצד מבין ד'בוטינסקי את שמיטת החובות? מדוע הפעולות של המדינה אינן מספיקות בעיניו?
- איזה 'ריפוד' יצרה מדינת ישראל כדי למנוע נפילות כלכליות קשות מדיי של אזרחים?

בשנת 2014 חברת עמידר 'מחקה' חובות של מיליוני שקלים לרבים מהדיירים הגרים בדירות שבבעלותה. צפו בכתבה: האם לדעתכם מחיקת החובות מוצדקת? נמקו?

משמיטה למעשה

שחקו במשחק כסף במשפחה:

האם שמיטת חובות יכולה לסייע למשפחות במשחק? כיצד?